

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI MARDİN MİDYAT TOKİ ORTAOKULU SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5. SINIFLAR 2.DÖNEM 1. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAVI

ADI :

SOYADI :

NO :

SINIF:

NOT :

SORULARIN PUAN DEĞERİ YANLARINDA BELİRTİLMİŞTİR.

SORU 1: Aşağıda verilen cümleleri hak ve sorumluluk olarak eşleştiriniz? (10 puan)

	HAK	SORUMLULUK
Doktorun verdiği ilaçları zamanında içmeliyim.		
Evimizi ve ortak yaşam alanlarımızı düzenli ve temiz tutmalıyım.		
Ailede bir konu tartışılırken fikrimi söyleyebilirim.		
İsteyen herkes sınıf başkan adayı olabilir.		
Her öğrenci temiz bir sınıfta eğitim görmelidir.		

SORU 2: Mezopotamya’da yaşayan devletlere bakıldığında;

1. Dört işlemi kullanmışlardır.
2. İlk kütüphane burada kurulmuştur.
3. Tekerleği icat ederek uzak yerlere mallar taşımışlardır.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında Mezopotamya uygarlıklarının hangi alanla ilgilendiklerine ilişkin **kanıt bulunmaz?** (5 PUAN)

A) Astronomi

B) Matematik

C) Ticaret

D) Eğitim ve kültür

SORU 3: Mezopotamya ve Anadolu’da kurulan uygarlıklarından 3’er tanesini yazınız? (15 PUAN)

MEZOPOTAMYA UYGARLIKLARI

ANADOLU UYGARLIKLARI

1.

1.

2.

2.

3.

3.

SORU 4bulunmasıyla bilgiler kalıcı hale gelmiş ve kuşaktan kuşağa aktarılması kolaylaşmıştır. Böylece bilimsel gelişmelerin önü açılmış ve insanların duygu ve düşüncelerini paylaşmaları hızlanmıştır.

Yukarıda yıldız işareti ile gösterilen alana uygun gelecek ifade aşağıdakilerden hangisidir? (5 puan)

- A) Paranın B) Yazının
C) Kanunların D) Takvimin

SORU 5: Aşağıda verilen Mezopotamya ve Anadolu uygarlıkları ile ilgili bilgileri harfleri boş kutucuklara koyarak eşleştiriniz? (12 PUAN)

A	<i>Mezopotamya’da kurulan bu uygarlık ticaret yaparak Anadolu’ya yazıyı taşımışlardır. Dünyanın ilk kütüphanesini Ninova’da kurmuşlardır.</i>	İYONLAR
B	<i>Başkentleri Hattuşa’dır. Tavananna adı verilen kraliçeleri ile ünlüdür. Mısırlılarla Kadeş Antlaşmasını yapmışlardır.</i>	LİDYALILAR
C	<i>Yazıyı, dört işlemi, tekerleği, takvimi, küpün hacmini, dikdörtgenin alanını hesaplayan ilk medeniyettir. Ziggurat tapınaklarını yapmışlardır.</i>	ASURLAR
D	<i>Dünyada ilk defa altın parayı kullanıp takas usulüne son veren bu uygarlık Kral Yolunu yaparak ticarete oldukça zenginleşmişlerdir.</i>	BABİLLER
E	<i>İştar Kapısı, Marduk Ziguratı, Babil Asma Bahçeleri gibi dünyaca ünlü tarihi eserler bıraktılar. Kralları Hammurabi kısasa dayalı çok sert dış kurallar koymuştur.</i>	SÜMERLER
G	<i>Özgür düşüncenin geliştiği bu uygarlıkta Hipokrat, Heredet, Pisagor gibi ünlü bilim adamları yetişti. Efes Antik Kenti bu uygarlığa aittir.</i>	HİTİTLER

SORU 6: Sosyal Bilgiler dersinde Sedat Hoca öğrencilerine Mowgli Filmini açmıştır. Filmde hayvanlar arasına bırakılan Mowgli’nin hikâyesi anlatılır. Hayvanların lideri Akela seçimle iş başına gelmemiş olan bir kurttur. En güçlü olduğu için hayvanların lideridir. Akela’nın liderliğinde hayvanlar toplanarak Mowgli’ye ne yapacakları konusunda fikir alışverişi yaparak ortak bir karara varıp Mowgli’nin hayvanlar arasında yaşamasına oy birliği ile karar verirler. Buna göre bu durum Cumhuriyet ve Demokrasi açısından düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (10 P)

- A) Hayvanlar arasında cumhuriyet ve demokrasi vardır.
B) Cumhuriyet vardır ama demokrasi yoktur.
C) Demokrasi vardır ama Cumhuriyet yoktur.
D) Hayvanlar arasında Cumhuriyet ve demokrasi yoktur.

SORU 7: (5 PUAN)

Ahmet, evi yakın olduğu için okula yürüyerek gidiyordu. Okula ulaşmak için araçların çokça geçtiğı bir yoldan karşıdan karşıya geçmesi gerekiyordu. Trafik ışıklandırması ve üst geçit olmadığı için Ahmet ve aynı yolu kullanan öğrenciler zorlanıyor, zaman zaman büyük tehlikeler atlıyorlardı. Öğrenciler, yaşanan bu durumu öğretmenleri ile paylaştılar. Okul idaresinin desteğı ile veliler belediyeye sorunun çözümü için dilekçe verdiler. Dilekçeleri dikkate alan belediye yönetimi okulun yanındaki caddeye üst geçit yaptı.

Yaşanan bu olay ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Belediye vatandaşların sorununu çözmüştür . B) Dilekçe verenler etkin vatandaşdır.
C) Veliler yasal haklarını kullanmıştır. D) Öğretmenler soruna duyarsız kalmıştır.

SORU 8: (5PUAN)

Atatürk Ortaokulu 5. sınıf öğrencileri İstanbul'da bulunan tarihî ve doğal güzellikleri görmek için gezi düzenlemiştir. Öğrenciler gittikleri doğal güzelliklerin etrafında gördükleri çöplerden rahatsız olmuşlardır. Tarihî mekânları görmeye gittiklerinde ise bu eserlerin üstüne boya ile isimlerin yazıldığını, karalamaların yapıldığını görmüşlerdir. Öğrenciler bu durumu sosyal bilgiler öğretmenleri ile paylaşmıştır. Öğretmenlerinin rehberliğinde çöplerin toplanıp çevrenin temizlenmesi için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne, tarihî mekânlardaki boyaların silinmesi için de T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na CİMER ve web siteleri üzerinden durumu bildirmişlerdir.

Yaşanan bu durumdan hareketle öğrenciler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gördükleri sorunları görmezden gelmişlerdir. B) Doğal güzelliklere daha fazla değer vermişlerdir.
C) Etkili vatandaşlık örneğı sergilemişlerdir. D) Sorumluluklarını yerine getirmemişlerdir.

SORU 9: (5 PUAN)

Demokratik ülkelerde ülke yöneticileri halk tarafından belirli bir süre için seçilir. Tüm vatandaşların oy kullanma hakkı vardır. On sekiz yaşını dolduran herkes oyunu kullanır. Ülke yönetimine aday olan kişiler siyasi partiler kurar. Vatandaşlar adaylar içerisinde istedikleri adaya veya partiye oy verir. Böylece halk kendi kendini yönetmiş olur.

Bu metinde demokrasinin temel ilkelerinden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A. ÖZGÜRLÜK B) EŞİTLİK C) İNSAN HAKLARINA SAYGI D) MİLLETİN YÖNETİMİ

SORU 10 : AŞAĞIDA CUMHURİYETİN NİTELİKLERİ İLE İLGİLİ KAVRAMLAR VERİLMİŞTİR. BU KAVRAMLARI CÜMLELERİN SONUNDA VERİLEN PARANTEZ İÇİNDEKİ BOŞLUKLARA YERLEŞTİRİNİZ? (20 PUAN)

EŞİTLİK – ÖZGÜRLÜK – KATILIM - İNSAN HAKLARI – ÇOĞUNLUK – MİLLİ EGEMENLİK – HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ

Dil, din, cinsiyet gibi özelliklerden dolayı ayırım yapılmadan tüm kişilerin yasalar önünde aynı haklara sahip olmasını sağlayan temel ilkedir.	
Ülkeyi yönetenlerin halk tarafından belirlenmesini ve halkın ülke yönetimine hâkim olmasını sağlayan temel ilkedir.	
Yapılan seçimlere halkın ister aday olarak isterse de seçmen olarak katılmasını sağlayan temel ilkedir.	
Ülkede yapılan seçimlerde en çok oyu alan partinin ya da adayın seçimi kazanmasını sağlayan temel ilkedir.	
Tüm bireylerin başkalarını rahatsız etmeden istediklerini yapabilmesidir.	
Demokratik ülkelerde kişilerin kanunlara uyma zorunluluğu ile yargı gücünün kişi veya kurumlardan üstün olmasını sağlayan temel ilkedir.	
Anayasa ile temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasını, insanlara verilen değerin artmasını sağlayan temel ilkedir.	Windows

SORU 11 : (8 PUAN)

- **Mustafa Kemal Atatürk'ün ülkemizde demokrasi ve cumhuriyet yolunda attığı adımları tarih şeridinde uygun yerlere yazalım.**

BAŞARILAR DİLERİM.

SEDAT GÖNENÇ

(SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ)

HER SORUNUN PUAN DEĞERİ YANINDA BELİRTİLMİŞTİR.